

[Bendix.]

forslag, vi her har til behandling, er en del af det større lovkompleks, som vi i øjeblikket bearbejder i folketingets boligudvalg.

Boligministeren har sagt, at dette lovforslag som de andre er ganske kortsigtet, men det er jeg ikke enig med ministeren i. Der lægges i dette lovforslag såvel som i de andre boliglovforslag op til ordninger, som er af en sådan karakter, at der trækkes linjer langt ind i fremtiden.

Årsagen til, at vi så hurtigt efter folketingsvalget fik boliglovforslag på bordet, er jo, at vi befinder os i en slags byggekriser. Boligproblemer er jo noget, vi har haft uafbrudt siden anden verdenskrig, men man må sige, at problemet efterhånden har skiftet karakter. Oprindeligt var det sådan, at en lang række mennesker ønskede at få lejlighed eller bolig i det hele taget, men ikke havde nogen som helst mulighed for at få det.

Nu kan de godt få det, men nu kan de ikke betale det, og dermed har problemet altså i en vis udstrækning skiftet karakter, og de løsningsmuligheder, man så må søge efter, må derfor også blive noget anderledes, end de har været tidligere.

Hele boligområdet er jo, må man vel nok kunne sige, vældig forkrampet og forkvaklet og det i sådan en grad, at der ikke er nogen af os, der rigtig tør røre ved det. Dansk boligpolitik er efterhånden blevet et monstrum, som ikke styres af nogen. Jeg vil i den forbindelse godt sige ganske uden polemisk spids mod boligministeren, at hvis vi skal have gjort noget nyttigt ved den boligpolitiske misere, vi befinder os i — ikke for første gang, men for jeg ved ikke hvilken gang — kræver det i allerhøjeste grad føjelighed og bøjelighed fra alle sider.

Den byggekriser, vi nu står i, burde ikke have taget nogen på sengen. Allerede i sidste halvdel af 1969 fastslog det økonomiske råds formandskab på baggrund af skøn og beregninger — og jeg citerer fra deres rapport fra maj 1970:

„at medmindre der kan opnås en betydelig forøgelse af afsætningen af byggelementer m.v. til udlandet, må man forudse en nedadgående tilpasningsproces i byggesektoren i løbet af få år, respektive et behov for en meget betydelig forøgelse af

det offentlige subsidiering af boligforbruget.“

Det er altså noget, man på et relativt tidligt tidspunkt har sagt, og vi har naturligvis måttet vide, at den situation, vi nu befinder os i, har været under opsejling igennem længere tid.

Man skælder tit ud på økonomer, men jeg synes oprigtigt talt, at vi her har et eksempel på et stykke arbejde fra økonomisk sagskunds-kabs side, som har været ganske korrekt i sine forudsigelser, og derfor vil jeg prøve på at fremdrage endnu et citat fra den pågældende rapport. Der siges:

„Det må imidlertid fremhæves, at risikoen for et stærkt tilbageslag i boligbyggeriet forøges væsentligt, hvis de eksisterende huslejespændinger bevares eller forstærkes, idet udlejningsvanskeligheder i så fald vil være koncentreret i nybyggeriet.“

Og videre siger man i samme rapport:

„Redegørelsens fremhævelse af svaghederne med den nuværende opsplitning af boligmarkedet er ikke blevet imødegået fra nogen side, men snarest yderligere understreget ved rådets drøftelser . . .“

Mon ikke der også her i salen er enighed om, at de omtalte huslejespændinger er uønskelige. Det var i hvert fald både i det store og det lille boligforlig i 1965 og 1966 sådan, at et flertal her i salen var af den opfattelse, at man måtte lave ordninger, som sigtede mod en udligning.

Hvordan er det så gået? Der er foretaget nogle beregninger, som også har stået at læse i den pågældende rapport, jeg har citeret et par gange, og dér sammenligner man lejen i en ældre lejlighed og i en ny lejlighed, begge på 80 m². Sammenligner man bruttohuslejerne i en ny lejlighed og en gammel lejlighed, var forskellen i 1966 266 pct., altså den nye lejlighed var 266 pct. dyrere end den gamle, og når vi så går frem til 1970, altså halvdelen af den overgangsperiode, som boligforliget forudsatte, var spændvidden 278 pct. Det vil altså sige, at målsætningen: at bringe en udligning i stand, har man ikke tilnærmelsesvis formået, når vi ser på bruttohuslejerne, at nå frem til. Hvis vi derimod ser på nettohuslejen, hvor boligsikringsordningen går ind i beregningerne, var forskellen i 1966 på 304 pct., hvorimod den i 1970 var på 198 pct. Når vi